

перевидано 2001 року з додатками, вона залишається бібліографічною рідкістю. Те саме стосується й дослідження Віталія Маслюка “Латиномовні поетики і риторики XVII – першої половини XVIII ст. і їх роль у розвитку теорії літератури на Україні” (1983).

Утім прикру прогалину на книжковому ринку України ледве чи заповнить і

поява цієї монографії, яка доповнює та розвиває знання про зародження літературознавства, мовознавчих студій і словникарства в Україні епохи становлення Гетьманської держави, “золотої Мазепинської епохи”, адже її наклад – лише кілька сотень примірників...

Отримано 15 липня 2010 р.

Назар Федорак
м. Львів

ЛП

“ОГУЗНАМА” ЯК ІСТОРИЧНЕ ТА КУЛЬТУРНЕ ДЖЕРЕЛО

14-15 жовтня 2010 р. у столиці Туркменістану м. Ашгабаді відбулася міжнародна наукова конференція “Сюжет “Огузнама” як історичне і культурне джерело”. Це наукове зібрання було проведено з ініціативи Президента країни Гурбанкули Бердимухамедова Інститутом рукописів Туркменської АН. Разом із туркменськими вченими в ній узяли участь історики, філологи, культурологи, етнографи й мистецтвознавці з майже тридцяти країн світу, серед яких були й науковці з України. Під час роботи п’яти секційних засідань конференції було заслухано 120 доповідей. Учені обговорили низку проблем, присвячених усебічному дослідженню комплексу пам’яток “Огузнама” – епічних книжних і фольклорних творів про генеалогію туркменського народу, легендарного прабатька туркмен-огузів – Огуд-хана та його нащадків.

На пленарному засіданні було заслухано шість доповідей. Так, *Сербан Дамбовинчіану* та *Влад Петре* (Румунія) розповіли про місце “Огузнама” серед інших видатних пам’яток історичної спадщини людства. Про вплив ідей “Огузнама” на духовне життя туркменського народу йшлося в доповіді *Падмолочана Даша* (Індія). Про зв’язки текстів пам’ятки з архаїчними шарами тюркської міфології йшлося у виступі *Маматкула Кураєва* (Узбекистан). *Майкл Сірсон* (США) запропонував за допомогою новітніх технологій поширювати відомості про “Огузнама” в інших країнах світу, а *Рі Джон Хун* з Кореї у своїй доповіді звернувся до сюжету “Огузнама”, відомого із праці “Загальна історія Фазлаллаха Рашидеддіана” (XIV ст.). Нарешті, *Мехмед Махді Баят* (Ірак) розповів про побутування дестану “Огуз-хан” серед туркменів Іраку.

На конференції працювали такі секції: “Сюжет “Огузнама” в системі світової культури”, “Сюжет “Огузнама” і давня історія східних народів”, “Сюжет “Огузнама” й тюркомовна література”, “Сюжет “Огузнама” і тюрські мови”, “Сюжет “Огузнама” і фольклор”.

Три доповіді було прочитано українськими дослідниками. Зокрема, *Ігор Набитович* розглянув парадигматику виявів категорії “Sakrum” у “Генеалогії туркмен” Абулгазі, наголосивши на особливому аспекті сакральності, який сформувався на основі уявлень, відбитих в “Огузнама”, і проаналізував, як історіософська перспектива в “Генеалогії туркмен” крізь призму сакрального балансує між міфологічними та релігійними рівнями цієї перспективи. *Олег Білоус* виголосив доповідь “Історичний образ Огуз-хана Туркмена в епосі “Огузнама”. У своєму дослідженні науковець використав уйгурську рукописну версію цього епосу, де зафіксовано найархаїчніші уявлення про легендарного прабатька туркменського народу. “Огузнама” та українська середньовічна література: генетичні зв’язки й типологічні збіги” – тема доповіді *Юрія Пелешенка*. Дослідник, зокрема, наголосив на впливі одних і тих самих біблійних сюжетів на тексти “Огузнама” та низку українських творів XI–XVII ст. і вказав на подібність дуалістичних легенд, наявних в українському й туркменському фольклорі; зауважив уживання топосу скромності Абулгазі та українськими книжниками; наголосив на впливі відомих у середньовічній Україні романів про Олександра Македонського на деякі фрагменти “Огузнама”.

Цей науковий форум став для багатьох його учасників відкриттям туркменського культурно-наукового та історично-соціального світів.

Отримано 30 грудня 2010 р.

Юрій Пелешенко
м. Київ